

Vzdelávacie výstupy a kvalifikácie

Príručka pre tvorcov kvalifikácií

1. Úvod

Zavedenie a postupné uvádzanie do praxe referenčných úrovní založených na výsledkoch vzdelávania pomáha pochopiť rozmanité a zložité prostredie kvalifikácií. Skutočná transparentnosť kvalifikácií si však vyžaduje, aby používatelia kvalifikácií, najmä jednotliví študenti, dospelí učitelia a zamestnávateľi, ale aj rôzni poskytovatelia vzdelávania mohli získať prístup k informáciám o obsahu a profile kvalifikácií.

Cieľom tejto príručky je ponúknuť tvorcom kvalifikácií, ale aj ďalším odborníkom v oblasti vzdelávania a rozvoja zručností aktuálne informácie a zdroje súvisiace s popisom kvalifikácií a formulovaním vzdelávacích výstupov.

2. Transparentnosť kvalifikácií

Transparentnosť kvalifikácií v EÚ sa tradične spája s potrebou znížiť prekážky európskej a medzinárodnej mobility na účely práce a vzdelávania. Zvyšovanie transparentnosti - a tým uľahčenie cezhraničného uznávania a prenosu vzdelávacích výstupov alebo kvalifikácií - si vyžaduje zameranie sa na obsah kvalifikácie, a nie na rozdiely medzi rôznymi inštitúciami. Transparentnosť sa stáva ešte dôležitejšou v kontexte celoživotného vzdelávania. Na to, aby sa učitelia mohli flexibilne pohybovať medzi vzdelávaním a zamestnaním a napredovať na základe rôznorodého súboru kvalifikácií, osvedčení a skúseností, je nevyhnutná transparentnosť. Moderný prístup k celoživotnému vzdelávaniu vyžaduje, aby všetky subjekty pôsobiace v rámci vzdelávania, rozvoja zručností, kľúčových kompetencií a kvalifikácií, ako aj na trhu práce, rozumeli informáciám, ktoré tieto oblasti dokumentujú.

EÚ vytvára na zvyšovanie vzájomnej informovanosti rôzne nástroje, napr.:

- využívanie **vzdelávacích výstupov** na definovanie a popis kvalifikácií sa v poslednom desaťročí výrazne zvýšilo (Cedefop 2016, 2019a). Vďaka tomu je možné systematicky poskytovať informácie o obsahu a profile európskych kvalifikácií, ktoré presahujú jednoduchú špecifikáciu úrovni. Okrem toho, na európskej úrovni sa prístup vzdelávacích výstupov vo vzťahu k Európskemu kvalifikačnému rámcu neustále analyzuje s cieľom jeho stáleho zlepšovania a skvalitňovania. Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (CEDEFOP) publikuje množstvo dokumentov, ktoré prispievajú k porozumeniu kvalifikáciám v kontexte EÚ. <https://www.cedefop.europa.eu/en/themes/understanding-qualifications>
- Rozvoj digitálnych technológií, najmä spojený s budovaním národných **databáz alebo registrov kvalifikácií**, umožňuje prezentovať a vzájomne prepojiť podrobné informácie o obsahu a profile kvalifikácií. Nové nástroje na analýzu a porovnávanie kvalifikácií umožňujú lepšie využívať existujúce informácie a údaje o kvalifikáciách. Revízia a modernizácia Europassu vytvorila unikátny prístupový bod k informáciám o kvalifikáciách poskytovaných v rámci EÚ. **Nový Europass** umožňuje vzájomné porovnávanie kvalifikácií na základe údajov z národných databáz. <https://www.europass.eu> (od 8. 7. 2020).

Čo prispieva k transparentnosti kvalifikácií?

Práca Európskej komisie, CEDEFOP a národných expertov z jednotlivých štátov EÚ sa trvalo zaoberajú zvyšovaním kvality informácií, ktoré prispievajú k zrozumiteľnosti, porovnateľnosti, prenosnosti

a transparentnosti kvalifikácií v EÚ¹. Ostatné zistenia potvrdili, že opis kvalifikácie vo forme vzdelávacích výstupov, nie je úplne dostačujúci na celkové pochopenie kvalifikácie a prostredia, v ktorom sa vyskytuje. Preto boli definované zásady a informácie, ktoré zvyšujú zrozumiteľnosť kvalifikácií a umožňujú ich lepšie vzájomné porovnanie.

Hlavné **zásady** na zabezpečenie transparentnosti kvalifikácií:

- formulovanie vzdelávacích výstupov z pohľadu učiaceho sa,
- používanie aktívnych slovies tak, aby bola zrejماً úroveň očakávania od učiaceho sa,
- používanie aktívnych slovies tak, aby bolo zrejماً prepojenie medzi kvalifikáciou a úrovňami a deskriptormi príslušného národného kvalifikačného rámca a EKR,
- presné vyjadrenie predmetu v procese učenia,
- prepojenie vzdelávacích výstupov na relevantný kontext zručností,
- jasné prepojenie medzi technickými zručnosťami, zručnosťami špecifickými pre povolanie a prierezovými zručnosťami a kompetenciami.

Informácie poskytujúce širší obraz o kvalifikácii k lepšej zrozumiteľnosti a porovnaniu:

1. Zhrnutie kvalifikácie

Stručné zhrnutie kvalifikácie umožňuje lepšie pochopenie zmyslu danej kvalifikácie pre vzdelávanie a pracovný trh. Zhrnutie má obsahovať výstižnú charakteristiku kvalifikácie v rozsahu cca. 350 - 500 znakov.

2. Kontextové informácie o kvalifikácii

Každá kvalifikácia by mala byť doplnená o kontext, z ktorého sú zrejماً súvislosti, v akých sa požíva. Tieto informácie sú potrebné pre odborníkov v oblasti kvalifikácií, pre učiacich sa aj zamestnávateľov. (Pri formálnych kvalifikáciách sú tieto informácie obsiahnuté napr. v úvode školských vzdelávacích programov).

Kontext kvalifikácie by mal obsahovať tieto informácie:

- aké sú očakávania od učiaceho sa;
- vstupné požiadavky k získaniu kvalifikácie (napr. vek, ukončené predchádzajúce vzdelanie a pod.),
- predmet kvalifikácie s dôrazom na funkcie, úlohy, zodpovednosti,
- rozsah kvalifikácie (hĺbka, šírka kvalifikácie),
- informácie o potrebách pracovného trhu a systému vzdelávania, analýza potrieb podporená dôkazmi (štatistiky, prieskumy, analýzy odvetví, a pod.),
- orientácia kvalifikácie na špecifickú funkciu, zamestnanie alebo sektor,
- regulácie kvalifikácie zákonom,
- prepojenie kvalifikácie s národným štandardom povolania,
- Sú informácie o ďalších vedomostiach, zručnostiach a kompetenciách k danej kvalifikácii obsiahnuté v inom dokumente (napr. všeobecno-vzdelávacia dimenzia profesijných kvalifikácií),
- Umožnenie postupu na vyššiu úroveň vzdelávacieho systému.

¹ Napríklad v rámci Poradnej skupiny EK pre Európsky kvalifikačný rámec, Pracovnej skupina pre horizontálne porovnanie kvalifikácií, v ktorej má zastúpenia aj Slovenská Republika prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu s športu SR a Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.

3. Hierarchia dokumentov

Pretože obsah a profil kvalifikácie nie je zvyčajne vyjadrený v jednom dokumente, ale v niekoľkých dokumentoch, postavenie a dôležitosť týchto dokumentov v národných systémoch a ich vzájomný vzťah nie sú vždy jasné. Vzdelávacie výstupy sú popísané s rôznym stupňom podrobností, odrážajúc rôzne účely a publikum. Priblíženie tejto národnej štruktúry a vzťahov medzi rôznymi dokumentmi (vzdelávacie štandardy, štandardy povolání, učebné osnovy a požiadavky na hodnotenie), pomôže porozumieť obsahu a profilu kvalifikácie. Mnohé používané dokumenty môžu tiež ilustrovať, že niektoré kvalifikácie (napríklad odborné kvalifikácie) obsahujú spoločné a povinné, ako aj voliteľné časti.

4. Spoločný jazyk

Základom pre spoločný jazyk a spoločnú terminológiu tvoria deskriptory Európskeho kvalifikačného rámca. Všetky kvalifikácie v SR musia byť definované v súlade s deskriptormi Slovenského kvalifikačného rámca (SKKR), ktorý vychádza z Európskeho kvalifikačného rámca.

Vzdelávacie výstupy sú základné jednotky pre analýzu a porovnávanie kvalifikácií v medzinárodnom kontexte. Správne definovanie vzdelávacích výstupov dáva východisko k priradeniu kvalifikácie na úroveň SKKR.

Korektné definovanie kvalifikácií vyžaduje správne používanie a naformulovanie vzdelávacích výstupov, ktoré musia byť založené na akčných slovesách (taxonómia) a jazyku EKR - proces definovania je popísaný v príručke CEDEFOP Definovanie a písanie vzdelávacích výstupov.

5. Vzdelávacie výstupy

Vzdelávacie výstupy definujú, čo má učitelia sa ovládať, čomu má rozumieť a byť schopný robiť na konci vzdelávacieho procesu. Vzdelávacie výstupy sú v zmysle Európskeho kvalifikačného rámca definované v kategórii *vedomostí, zručností a kompetencií (resp. samostatnosti a zodpovednosti)*¹.

- **Vedomosti** sú súbor faktorov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť práce a štúdia. Delia sa na teoretické a praktické vedomosti;
- **Zručnosti** sú spôsobilosť uplatňovať vedomosti a využívať know-how na splnenie úloh a riešenie problémov. Sú opísané ako kognitívne (vrátane využívania logického, intuitívneho a kreatívneho myslenia) alebo praktické (vyžadujú si manuálnu zručnosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov);
- **Kompetencie** predstavujú nevyhnutné predpoklady využitia vedomostí, zručností a osobných, sociálnych a metodických schopností v pracovných alebo vzdelávacích situáciách a profesijnom a osobnom rozvoji. Opisujú sa z hľadiska zodpovednosti a samostatnosti.

3. Vzdelávacie výstupy

Vzdelávacie výstupy je potrebné formulovať takým spôsobom, aby boli pochopiteľné a „zvládnuteľné“ pre všetky zainteresované osoby. Znamená to definovať terminológiu, ktorá sa bude dôsledne používať (napr. vo forme vlastného slovníka pojmov) a zvoliť si referenčný systém (napr. EKR a Slovenský kvalifikačný rámec).

Pri formulácii vzdelávacích výstupov treba brať do úvahy:

- Vzdelávacie výstupy sa týkajú kvalifikácií odborného vzdelávania (v zmysle hodnotiteľných odborných kompetencií), nie špecifického rozvoja odborných kompetencií u jednotlivca.
- Vzdelávacie výstupy sa opisujú z hľadiska študenta (nie z hľadiska učiteľa).
- Vzdelávacie výstupy neopisujú cieľ vzdelávania alebo spôsob vzdelávania, ale výsledok po ukončení vzdelávacieho procesu.
- Vzdelávacie výstupy vychádzajú z očakávaných vzdelávacích výstupov u priemerného učiaceho sa. V procese hodnotenia/validácie učiaci sa preukazuje dosiahnuté vzdelávacie výstupy, ktoré sa porovnávajú s definovanými očakávanými vzdelávacími výstupmi.
- Základ pre definovanie vzdelávacích výstupov tvoria všeobecné vzdelávacie programy a plány, rámcové študijné programy, študijné plány, pokyny k skúšaniam alebo kvalifikačné profily. Možno ich tiež vytvoriť aj na základe pracovných procesov.
- Vzdelávacie výstupy musia byť overiteľné a hodnotiteľné. Vzdelávacie výstupy by mali byť opísané čo najkonkrétnejšie, aby bolo v rámci procesu hodnotenia možné určiť, či študent dosiahol tieto vzdelávacie výstupy.
- Charakteristika vzdelávacieho procesu a samotná metóda vzdelávania nie sú pri opise vzdelávacích výstupov relevantné.
- Otázka, či sú vzdelávacie výstupy v podobe vedomostí, zručností a kompetencií v rámci jednotky vzdelávacích výstupov opísané podrobne alebo všeobecnejšie, závisí od príslušného kontextu a cieľa vzdelávania. V zásade by nemalo byť množstvo vzdelávacích výstupov príliš vysoké ani príliš nízke.

Dobre definovaný vzdelávací výstup spĺňa zásadu **SMART**:

S	Špecifický	konkrétny, jasne vymedzený, jednoznačný, vyjadrený aktívnym slovesom, zásadne formulovaný z pozície učiaceho
M	Merateľný	činnosť je pozorovateľná zvonku, vo formulácii je jasne vymedzená požadovaná úroveň výkonu
A	Adekvátny	reálne dosiahnuteľný, zodpovedajúci možnostiam učiaceho sa, resp. vstupnej úrovni
R	Relevantný	má vzťah k reálnemu životu, potrebám trhu práce i potrebám a záujmom učiaceho sa
T	Termínovaný	vymedzený konkrétny časový rámec na dosiahnutie vzdelávacieho výstupu, napr. po ukončení témy, modulu a pod.

Potreba syntézy vzdelávacích výstupov

Obsah a profil kvalifikácie často nie je vyjadrený v jednom dokumente, ale v niekoľkých dokumentoch. Relatívna dôležitosť týchto dokumentov a ich vzájomný vzťah nie sú vždy jasné. Táto rozmanitosť zdrojových dokumentov súvisí so skutočnosťou, že vzdelávacie výstupy sú vyjadrené na rôznych úrovniach podrobnosti, odrážajúc rôzne účely a rôzne publikum. V mnohých prípadoch je potrebné skombinovať rôzne dokumenty (profesijné a vzdelávacie štandardy, učebné osnovy a požiadavky na hodnotenie), aby bolo možné úplne porozumieť obsahu a profilu kvalifikácie. Mnohé používané dokumenty môžu tiež ilustrovať, že niektoré kvalifikácie (napríklad odborné kvalifikácie) obsahujú spoločné a povinné, ako aj voliteľné časti.

Ako sa formulujú vzdelávacie výstupy?

Pre jednoduchšie porozumenie sa pri opisovaní vzdelávacích výstupov môžu použiť nasledujúce pravidlá:

✓ Používanie zrozumiteľných aktívnych sloviac

Používané aktívne slovesá musia vyjadrovať konkrétne, merateľné alebo pozorovateľné činnosti, napr.: „vysvetliť“, „ilustrovať“, „aplikovať“, „analyzovať“, „vyvinúť“, atď.

Slovesá typu „vedieť“, „byť oboznámený“, „porozumieť“, „byť si vedomý“ sú príliš všeobecné a ťažko sa hodnotia.

Tabuľka 1 obsahuje zoznam sloviac, ktoré sa môžu použiť pri formulácii vzdelávacích výstupov. Môže sa doplniť slovesami špecifickými pre určité povolanie v závislosti od sektora a domény.)

✓ Špecifikácia a uvedenie kontextu aktívneho slovesa

Sloveso musí konkrétne opisovať, čoho sa vedomosti a schopnosti týkajú alebo o aký typ činnosti ide. Formulácia vzdelávacích výstupov by mala pozostávať zo **slovesa** a príslušného **predmetu** ako aj (časti) rozvíjajúcej vety, ktorá uvádza **kontext**. Štruktúra vzdelávacieho výstupu je uvedená v Tabuľke 2.

✓ Nejasné, otvorené formulácie sa nepoužívajú

Vzdelávacie výstupy by sa mali opisovať jasne a stručne, nemali by sa používať komplikované vety, vzdelávacie výstupy by nemali byť formulované príliš všeobecnými ani príliš konkrétnymi pojmami; ak je to možné, mala by sa používať jasná (jednoduchá a jednoznačná) terminológia. Nevhodná formulácia: Pozná *regionálne* výrobky a dokáže pripravovať *jednoduché* jedlá.

✓ Zameranie na minimálne požiadavky na dosiahnutie vzdelávacích výstupov

Vzdelávacie výstupy by mali zrozumiteľne opisovať minimálne požiadavky na dosiahnutie/validáciu vzdelávacích výstupov, t. j. mali by sa uvádzať všetky vzdelávacie výstupy potrebné na plnenie úloh.

✓ Detailnosť vzdelávacích výstupov

Detailnosť formulovania vzdelávacích výstupov určuje ich účel – vzdelávacie výstupy pre vzdelávací program budú mať inú úroveň detailu ako všeobecnejšie vzdelávacie výstupy popisujúce zložku kvalifikácie.

Príklad:

Študijný program: Učiaci sa je schopný poskytnúť písomnú analýzu vzťahu medzi satirickým jazykom a literárnou formou na základe dôkladného preskúmania vybraných textov z

osemnásteho storočia.

Kvalifikácia: Učiaci sa je schopný demonštrovať porozumenie literatúry a jej súvislosť s inými kultúrnymi aktivitami a jej úlohou v európskej alebo svetovej kultúre na jednej strane a v slovinskej kultúre na strane druhej.

✓ **Zrozumiteľný opis úrovne kvalifikácií/kompetencií**

Formulácie vzdelávacích výstupov by mali odrážať úroveň kvalifikácie/kompetencie (deskriptory SKKR). Opis vzdelávacích výstupov by mal zrozumiteľne vyjadrovať, či sa odborné kompetencie majú získať pod dozorom, samostatne alebo zodpovedne a schopne.

✓ **Forma opisu kvalifikácie/vzdelávacích výstupov**

Vzdelávacie výstupy sa môžu opísať „holisticky“ v stanovenom rámci koherentného opisu ako súvislý text alebo ako matica rozdelená na samostatné prvky vedomostí, zručností a kompetencií (**Tabuľka 2, 3**). Podrobný opis vzdelávacích výstupov vo forme matice má tú výhodu, že umožňuje lepšie porovnanie s príslušným národným študijným plánom a je jasnejšie štruktúrovaný s ohľadom na následné hodnotenie vzdelávacích výstupov. Má tú nevýhodu, že môže viesť k presahom a nadbytočným informáciám, ak opisuje viaceré jednotky vzdelávacích výstupov (najmä pri opise osobných a sociálnych kompetencií). Opis vo forme súvislého textu má tú výhodu, že lepšie definuje vzťahy medzi jednotlivými kategóriami kompetencií.

Príklady formulácie vzdelávacích výstupov sú uvedené v **Tabuľke 2**.

Príloha

Tabuľka 1: Aktívne slovesá

Bloomova taxonómia rozlišuje šesť úrovní podľa narastajúcej obťažnosti v kognitívnej (poznávacej) oblasti (Bloom 1972)	
1. Zapamätanie - schopnosť vybaviť si a sprostredkovať informáciu čo najpresnejším spôsobom	usporiadať, definovať, opísať, odkopírovať, určiť, označiť, vymenovať, priradiť, zapamätať si, pomenovať, zoradiť, načrtnúť, uznať, spomenúť si, zopakovať, reprodukovať, zvoliť, uviesť, urobiť zoznam
2. Porozumenie - schopnosť interpretovať informácie, usúvzťažniť ich a zhrnúť ich vlastnými slovami	klasifikovať, pretvoriť, obhájiť, opísať, diskutovať, rozlíšiť, odhadnúť, vysvetliť, vyjadriť, rozšíriť, zovšeobecniť, uviesť príklad(y), určiť, ukázať, vydedukovať, nájsť, parafrázovať, predpokladať, rozoznať, posúdiť, prepísať, zvoliť, zhrnúť, preložiť
3. Aplikácia - schopnosť aplikovať abstraktné pojmy (pravidlá, metódy) v konkrétnych situáciách	vypočítať, názorne ukázať, vyvinúť, interpretovať, posúdiť, zmeniť, usporiadať, predvídať, zvoliť, načrtnúť, preniesť
4. Analýza - schopnosť rozdeliť myšlienky alebo problémy na menšie časti a porovnať ich	analyzovať, posúdiť, porovnať, usúdiť, stanoviť, rozoznať, robiť pokus, názorne ukázať, vydedukovať, otestovať
5. Syntéza - schopnosť zostaviť čiastkové myšlienky do nového celku	argumentovať, posúdiť, porovnať, rozhodnúť, hodnotiť, predpovedať, odporúčať, zhrnúť, uznať

6. Hodnotenie - schopnosť kvalifikovaného úsudku	argumentovať, usporiadať, rozviesť, usúvzťažniť, zovšeobecniť, vytvoriť, zlúčiť, spojiť
---	---

Opísanie praktických zručností - slovesá špecifické pre profesiu alebo odvetvie

Praktické zručnosti (príklady)	zmontovať (diely), inštalovať a konfigurovať (softvérové programy), pripraviť a naporciovať (jedlo), zapojiť, namiešať
---------------------------------------	--

Slovesá na psychomotorickej úrovni (Dave 1970, Simpson, 1972)

1. Imitácia - schopnosť sledovať a imitovať správanie inej osoby	vykonať pod dozorom
2. Manipulácia - schopnosť reprodukovat činnosti podľa pokynov a praxe	vykonať, zapojiť sa, asistovať – podľa pokynov
3. Spresňovanie - samostatné vykonávanie úlohy	uplatniť, vyriešiť, vyhotoviť, vykonať – samostatne
4. Koordinácia - schopnosť koordinácie a prispôsobenia rôznych činností prostredníctvom spojenia viacerých zručností s cieľom splniť špecifické požiadavky alebo vyriešiť problém	prispôbiť, vyvinúť, navrhnuť, obmeniť, koordinovať
5. Automatizácia - vnútorné osvojenie procesov: zručnosti sa neustále kombinujú a môžu sa vykonávať automaticky (bez premýšľania)	prispôbiť, upraviť, preniesť

Príklady slovík v afektívnej oblasti

1. Prijímanie - ochota prijímať informácie	opýtať sa, vybrať si, opísať, nasledovať, odovzdať, uchovávať, určiť, umiestniť, pomenovať, poukázať na, zvoliť, sadnúť si, vystrieť sa, odpovedať, použiť
2. Reagovanie - dobrovoľná, aktívna účasť na aktivite/práci; napr. účasť na skupinovej diskusii	odpovedať, asistovať, pomôcť, vyhovieť, diskutovať, pozdraviť, pomôcť, označiť, vykonať, precvičiť, prezentovať, čítať, ohlásiť, zvoliť, povedať, napísať
3. Ocenenie hodnoty - schopnosť posúdiť cenu materiálu podľa kritérií	vysloviť pochybnosti, prispôbiť sa, zohľadniť, vyhotoviť, preukázať, odlišovať, vysvetliť, nasledovať, formovať, začať, pozvať, pridať sa, odôvodniť, navrhnuť, čítať, ohlásiť, zvoliť, zdieľať, študovať, pracovať
4. Usporiadanie - individuálne spracovanie (často protichodných) hodnôt s cieľom vytvoriť organizovanú štruktúru, začiatok zvnútorňovania týchto hodnôt	dodržiavať, obmeniť, zorganizovať, zlúčiť, porovnať, vyhotoviť, obhájiť, vysvetliť, formulovať, určiť, integrovať, upraviť, zoradiť, zorganizovať, pripraviť, usúvzťažniť, skombinovať
5. Sebavyjadrenie: jednotlivec má stabilný hodnotový systém týkajúci sa presvedčení, názorov a postojov, ktoré predvídateľne usmerňujú jeho správanie	konať, rozlišovať, zobraziť, ovplyvniť, počúvať, upraviť, vykonať, precvičiť, navrhnuť, oprávňovať, vysloviť pochybnosti, prehodnotiť, slúžiť, vyriešiť, overiť

Tabuľka 2: Štruktúra vzdelávacieho výstupu

1. SUBJEKT	2. AKCIA	3. PREDMET A ROZSAH	4. KONTEXT
Orientácia na učiaceho sa	Aktívne sloveso opisujúce, čo bude učiaci sa vedieť / schopný vykonávať po ukončení vzdelávacej činnosti	predmet a rozsah očakávaného učiva (hĺbka a šírka)	pracovné alebo sociálne súvislosti
PRÍKLADY			
Učiaci sa	je schopný testovať	jednoduché programy na riadenie softvéru	podľa požiadaviek výrobného procesu
Učiaci sa	je schopný skontrolovať	nastavenie CNC stroja	prostredníctvom kontrolných zoznamov

Tabuľka 3: Príklady formulácií vzdelávacích výstupov

Vedomosti	<p>Študent vie</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať štrukturálne charakteristiky, ktoré zodpovedajú za reakciu a vlastnosti chemickej látky - rozlíšiť medzi zásadami separácie a zmiešania látok a príslušnými postupmi - opísať funkciu dielov, montážnych celkov a systémov vozidla - priradiť jednotlivé dokumenty potrebné na servis a údržbu - vysvetliť predpisy týkajúce sa zaobchádzania s nebezpečnými látkami
Zručnosti:	<p>Študent je schopný</p> <ul style="list-style-type: none"> - plniť pokyny a plánovať vlastný postup procesu - analyzovať údaje a prezentovať ich ako základ pre rozhodnutia - používať informačné a komunikačné technológie a zohľadňovať požiadavky na ochranu údajov - vyvinúť marketingový plán a využívať marketingové a PR nástroje - zvoliť chemické látky a výrobné postupy na vytvorenie zlúčeniny
Kompetencie (zodpovednosť a samostatnosť):	<p>Študent je schopný</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítať náklady na výrobu a služby a analyzovať ziskovosť - aplikovať stratégie riešenia problémov - uvažovať nad vlastným konaním - odolávať a zvládať nápor a stresové situácie spôsobom, ktorý nie je škodlivý zdraviu - samostatne komunikovať s pacientmi, rodinnými príslušníkmi a skupinami odborníkov, ktorých sa týka proces starostlivosti o pacienta - vyjadriť a prijať kritiku v danej situácii

Odporúčaná literatúra a zdroje

Odporúčanie Rady z 22. mája 2017 týkajúce sa európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie

<https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-egf/files/sk.pdf>

Cedefop (2017). Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook.

Luxembourg: Publications Office. <http://dx.doi.org/10.2801/566770>

Definovanie, formulovanie a používanie vzdelávacích výstupov (slovenský preklad dostupný na

<https://siov.sk/wp-content/uploads/2020/01/Definovanie-a-p%C3%ADsanie-vzdel%C3%A1vac%C3%ADch-v%C3%BDstupov-CEDEFOP.pdf>)

Portál Learning Opportunities and Qualifications in Europe <https://ec.europa.eu/ploteus/sk>

Web-stránka ŠIOV- SKKREKR - <https://siov.sk/medzinarodna-spolupraca/slovensky-kvalifikacny-ramec-a-europsky-kvalifikacny-ramec/>

Web-stránka MŠVVŠ SR – Celoživotné vzdelávanie/Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií <https://www.minedu.sk/slovensky-kvalifikacny-ramec-a-narodna-sustava-kvalifikacij/>

Kontakt:

Národné kontaktné miesto pre európsky kvalifikačný rámec

Odbor európskych politík

Štátny inštitút odborného vzdelávania

e-mail: lubica.gallova@siov.sk